

Sygn. akt IV U 262/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

29 lipca 2022 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Matusiak

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 lipca 2022 roku w Sieradzu

odwołania G. S.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł.

z 30 marca 2022 r. Nr (...)

w sprawie G. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym rolników

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 262/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 30.03.2022r., wydaną z upoważnienia Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3a, art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 16 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 266 ze zm.), stwierdzono ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego dla G. S. od 8.10.2012 - 13.05.2018 oraz ustanie obowiązku opłacania składek od wymienionego dnia.

Nie podzielając powyższej decyzji ubezpieczony złożył odwołanie, wnosząc o uchylenie decyzji i zobowiązanie organu rentowego do wydania ponownej decyzji, uwzględniającej wszechstronnie stan faktyczny, ewentualnie wnosił o zmianę decyzji poprzez włączenie go do dobrowolnego ubezpieczenia społecznego rolników z uwzględnieniem okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w wymiarze co najmniej 12 lat, 6 miesięcy, obejmującym okresy przerw między zatrudnieniem pracowniczym i pozostawania jako domownika w prowadzonym gospodarstwie rolnym przez matkę K. S., z którą pozostawał (i nadal pozostaje) we wspólnym gospodarstwie domowym. Domagał się rozliczenia odprowadzonych składek w okresie wskazanym w decyzji na poczet nie odprowadzanych składek oraz zwrotu nadpłaconych składek jako nienależnych dla organu rentowego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

G. S. od 7.08.2007 - 30.09.2007 podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników na wniosek jako domownik u matki K. S.. Od 17.10.2007r., został objęty ubezpieczeniem z mocy ustawy jako rolnik z tytułu prowadzenia działalności rolniczej na własnych gruntach o pow. powyżej 1 ha przel. (w gminie Z. o pow. 1,7232 ha fiz. i 0,3181 ha przel.; w gminie K. o pow. 3,33 ha fiz. i 0,38925 ha przel. oraz 2/8 części z pow. 1,73 ha fiz. i 0,0495 ha przel.). **(bezsporne)**.

Decyzją z 14.05.2018r., wydaną z upoważnienia Prezesa KRUS, stwierdzono ustanie u.s.r. w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno – rentowego dla G. S. z uwagi na podleganie innemu ubezpieczeniu z tytułu zatrudnienia **(decyzja k. 88/akta KRUS)**.

W dniu 2.03.2022r. do KRUS wpłynął akt notarialny (...) nr (...) z którego wynika, że w dniu 8.10.2012r. G. S. sprzedał grunty położone w gminie Z. o pow. 1,7320 ha fiz. **(k. 93 – 95/akta KRUS)**.

W związku z wyzbyciem gruntów, Kasa podjęła działania w celu ustalenia zasadności podlegania u.s.r. z mocy ustawy od 8.10.2012r. **(k. 96/akta KRUS)**.

Pismem z 8.03.2022r. zwrócono się do G. S. o dostarczenie dokumentów potwierdzających wielkość posiadanych gruntów rolnych **(k. 96/akta KRUS)**.

W dniu 16.03.2022r. odwołujący złożył w KRUS decyzję Burmistrza Miasta Z. z 24.01.2022r. w sprawie wymiaru podatku leśnego za 2022r., decyzję Wójta Gminy K. z 7.02.2022r. w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego za 2022r. **(k. 97-98/akta KRUS)**.

W dniu 29.03.2022r. wnioskodawca złożył w KRUS oświadczenie, w którym podał, że nie wiedział, iż sprzedaż gruntów w 2012r. i posiadanie gospodarstwa o pow. poniżej 1 ha przel. będzie skutkowało ustaniem ubezpieczenia społecznego rolników. Wniósł o utrzymanie ubezpieczenia na wniosek w pełnym zakresie w okresie od 8.10.2012 - 13.05.2018, pomimo że składki opłacał po wyznaczonym terminie płatności **(k. 100/akta KRUS)**.

W dniu 29.03.2022r. komisja KRUS nie znalazła podstaw do przekształcenia ubezpieczenia społecznego rolników z mocy ustawy na ubezpieczenie na wniosek w pełnym zakresie od 8.10.2012 - 13.05.2018 z uwagi na nieterminowe opłacanie składek przez G. S. **(k. 103/akta KRUS)**.

Decyzją z 30.03.2022r., wydaną z upoważnienia Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3a, art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 16 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 266 ze zm.), stwierdzono ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego dla G. S. od 8.10.2012 - 13.05.2018 oraz ustanie obowiązku opłacania składek od wymienionego dnia **(decyzja k. 104/akta KRUS)**.

W związku z ustaloną nadpłatą składek na ubezpieczenie społeczne rolników spowodowaną ustaniem u.s.r. z okresem wstecznym, decyzją z 30.03.2022r., stwierdzono na koncie G. S. nadpłatę w kwocie 2.151,00zł., która jest należna do zwrotu **(decyzja k. 105/akta KRUS)**.

W dniu 6.05.2022r., podczas wizytacji pracownika KRUS w gospodarstwie rolnym, G. S. wycofał się ze złożonego w odwołaniu wniosku o objęcie ubezpieczeniem społecznym rolników z mocy ustawy jako domownik w gospodarstwie rolnym matki K. S.. Wówczas odwołujący sprecyzował, że ujęta w odwołaniu kwestia podlegania u.s.r. jako domownik w gospodarstwie rolnym matki w okresach po ukończeniu szkoły oraz w przerwach między zatrudnieniem, miała stanowić argument przemawiający za zasadnością odwołania i nie będzie składał wniosku o objęcie ubezpieczeniem społecznym rolników jako domownik w latach 1997-2006 **(notatka służbowa z 6.05.2022r., oświadczenie w-cy z 10.05.2022r. k. 108, 110/akta KRUS)**.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przed organem rentowym.

Sąd okręgowy zważył:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności. Kognicję sądu ubezpieczeń społecznych określa art. 476§2 k.p.c. w zw. z art. 477⁹ k.p.c. i art. 477¹⁴ k.p.c. W efekcie przeniesienie sprawy na drogę sądową przez wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji, a między stronami spornych; poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może zaistnieć (por. wyrok SN z 6.09.2000r. II UKN 685/99 oraz postanowienia z 13.05.1999r. II UZ 52/99 i z 13.10.2009r. II UK 234/08). Odwołujący w odwołaniu nie kwestionował podstawy faktycznej zaskarżonej decyzji, którą było ustalenie, iż jego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego. Z kolei zawarte w odwołaniu żądania związane z rozliczeniem zapłaconych składek na ubezpieczenie społeczne rolników dotyczą materii, która była przedmiotem decyzji organu z 30.03.2022r. stwierdzającej nadpłatę z tytułu składek a tym samym nie podlegają rozpoznaniu w postępowaniu z odwołania od decyzji z 30.03.2022r. w przedmiocie ustania ubezpieczenia społecznego rolników. Także kwestia objęcia G. S. ubezpieczeniem społecznym rolników na wniosek nie była objęta zakresem przedmiotowym zaskarżonej decyzji a przez to nie podlega badaniu w toku postępowania odwoławczego.

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja jest prawidłowa. Okoliczności wskazane przez stronę w odwołaniu nie mogą skutkować jego uwzględnieniem i zmianą zaskarżonej decyzji.

W myśl art. 7 i 16 ustawy z 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2021r., poz. 266 ze zm.), ubezpieczeniu społecznemu rolników podlega z mocy ustawy rolnik, który prowadzi gospodarstwo rolne obejmujące obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego, jeżeli nie podlega innemu ubezpieczeniu, nie ma ustalonego prawa do emerytury/renty lub do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 3a ust. 1 ustawy, ubezpieczenie ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu.

G. S. od 8.10.2012r., tj. daty sprzedaży gospodarstwa rolnego położonego w gm. Z., użytkuje grunty rolne o powierzchni poniżej 1 ha przel. nie spełnia warunków do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy. Odwołujący nie spełnia również warunków do objęcia u.s.r. na wniosek. Ubocznie zaznaczyć należy, że ubezpieczenie na wniosek charakteryzuje się tym, iż objęcie nim rolnika musi zostać poprzedzone złożeniem wniosku, rozpoczyna się nie wcześniej niż od daty wniosku o objęcie u.s.r. oraz składki muszą być opłacone w wyznaczonych ustawowo terminach płatności.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c., orzeczono jak w sentencji